

ประสิทธิผลการนำยุทธศาสตร์การพัฒนาไปปฏิบัติของเทศบาล
ตำบลลี่ อำเภอลี่ จังหวัดลำพูน

The effectiveness of the development strategy implementation
in Lee sub-district municipality, Lee District, Lamphun Province

เอกชัย สุระจินดา

ACADEMIC JOURNAL

UTTARADIT RAJABHAT UNIVERSITY
<http://research.uru.ac.th>

ประสิทธิผลการนำยุทธศาสตร์การพัฒนาไปปฏิบัติของเทศบาล
ตำบลลี่ อำเภอลี่ จังหวัดลำพูน

The effectiveness of the development strategy implementation in Lee
sub-district municipality, Lee District, Lamphun Province

เอกชัย สุระจินดา*

ดวงใจ พุทธรังค์*

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ 2 ข้อ คือ 1) เพื่อศึกษาประสิทธิผลในการนำยุทธศาสตร์การพัฒนาไปปฏิบัติของเทศบาลตำบลลี่ อำเภอลี่ จังหวัดลำพูน และ 2) เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรคและแนวทางการปรับปรุงการนำยุทธศาสตร์การพัฒนาไปปฏิบัติของเทศบาลตำบลลี่ อำเภอลี่ จังหวัดลำพูน เป็นการวิจัยแบบผสมโดยเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยการสัมภาษณ์ (Interview) และการวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง (Document analysis) โดย ผู้ให้ข้อมูลได้แก่ผู้บริหาร เจ้าหน้าที่ และประชาชนในเขตเทศบาลตำบลลี่ จำนวน 7 คน โดยวิธีการเลือกกลุ่มเป้าหมายแบบเจาะจง วิเคราะห์ข้อมูลโดยสถิติเชิงพรรณนาในการเรียบเรียง สังเคราะห์ข้อมูลที่ได้แล้วนำเสนอโดยการบรรยาย

ผลการวิจัยพบว่า 1) ประสิทธิผลการนำยุทธศาสตร์การพัฒนาไปปฏิบัติทั้ง 7 ด้านของเทศบาลตำบลลี่ ไปปฏิบัติโดยดูจากจำนวนโครงการที่นำไปปฏิบัติจริง อธิบายได้ดังนี้ โครงการที่บรรจุไว้ในแผนสามปี 2557 ไปปฏิบัติจริงจากทั้งหมดที่บรรจุไว้ในแผนสามปี ปี 2557 จำนวน 137 โครงการ สามารถนำไปปฏิบัติจริงคิดเป็นร้อยละ 70.80 ซึ่งหากพิจารณารายด้านโดยลำดับจากค่าร้อยละสูงสุด ไปหาลำดับต่ำสุดได้ดังนี้ ยุทธศาสตร์ด้านการศึกษาและการกีฬา และยุทธศาสตร์ด้านสาธารณสุขนำไปปฏิบัติจริงคิดเป็นร้อยละ 87.50 รองลงมาคือยุทธศาสตร์ด้านการเมือง การบริหารนำไปปฏิบัติจริง คิดเป็นร้อยละ 82.92 ยุทธศาสตร์ด้านสังคมและวัฒนธรรม นำไปปฏิบัติจริง คิดเป็นร้อยละ 63.63 ยุทธศาสตร์ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมนำไปปฏิบัติจริงคิดเป็นร้อยละ 62.50 ยุทธศาสตร์ด้านโครงสร้างพื้นฐานนำไปปฏิบัติจริงคิดเป็นร้อยละ 47.60 และยุทธศาสตร์ด้านเศรษฐกิจและการท่องเที่ยวนำไปปฏิบัติจริงคิดเป็นร้อยละ 46.15 ตามลำดับ 2) ปัญหาอุปสรรคและแนวทางต่อการนำยุทธศาสตร์การพัฒนาไปปฏิบัติของเทศบาลตำบลลี่ ปัญหาที่พบคือ งบประมาณในการดำเนินงาน และบุคลากรไม่เพียงพอ

*สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาประชาคมเมืองและชนบท คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง

บางโครงการประชาชนยังขาดกระบวนการมีส่วนร่วม แนวทางแก้ไขคือการเพิ่มงบประมาณและบุคลากรให้เพียงพอ และบูรณาการการทำงานร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

คำสำคัญ: ประสิทธิภาพ ยุทธศาสตร์การพัฒนา

Abstract

The study on “the effectiveness of the development strategy implementation in Lee sub-district municipality, Lee District *Lamphun* Province” is a qualitative research through interviews and document analysis with 2 objectives; 1) to study the effectiveness of the development strategy implementation in Lee sub-district municipality, Lee District *Lamphun* Province) and 2) to study the obstacles of the development strategy implementation in Lee sub-district municipality, Lee District *Lamphun* Province. The data providers were 7 administrators, officers, and residents. The data was analyzed and synthesized then descriptively presented.

From the results, it was found that the effectiveness of the 7 development strategies implemented by Lee Sub-district municipality on the 137 projects for the 3-year period, 2014, only 70.80% of could only be actually implemented. When each strategy is from the highest percentage to the lowest are as followed; strategy for education and sports in the aspect of public health was at 87.50, next down was politic and administration at 82.92, social and cultural at 63.63, natural resource and environment, at 62.50, infrastructure at 47.60, and economy and tourism at 46.15, respectively. The problems found mostly were; the budget implementation, not enough personnel, some projects still lack the process for public participation. The solution is to increase and develop personal to be sufficient and the integration and co-operation with the relevant authorities.

Keywords: effectiveness, development

บทนำ

เทศบาลในประเทศไทยได้ถือ กำเนิดขึ้นมาภายหลังเปลี่ยนแปลงการปกครองโดย พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 แนวความคิดและรูปแบบโครงสร้างของเทศบาลจัดได้ว่า เป็น หน่วยปกครองท้องถิ่นของไทยที่มีรูปแบบการปกครอง เช่นเดียวกับประเทศตะวันตก และนับเป็น หน่วยปกครองท้องถิ่นไทยที่มีลักษณะใช้หลักการกระจายอำนาจมากที่สุดเนื่องจากท้องถิ่นใน ประเทศไทยมีสภาพแตกต่างกันบางแห่งเป็นชุมชนใหญ่ และบางแห่งก็เป็นชุมชนเล็ก ปัจจุบันการยก ฐานะของท้องถิ่นใดขึ้นเป็นเทศบาลและเป็นระดับใดนั้นจำเป็นต้องยึดถือความสำคัญของท้องถิ่น จำนวนราษฎรของท้องถิ่นชุมชนนั้น ความหนาแน่นของราษฎรและรายได้ที่คาดว่าจะสามารถเก็บมา เป็นค่าใช้จ่ายตามที่กฎหมายเทศบาลกำหนดให้จัดเก็บ เป็นหลัก รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 โดยพระราชบัญญัติ เปลี่ยนแปลงฐานะสุขาภิบาลเป็นเทศบาล พ.ศ. 2542 มีผล ทำให้สุขาภิบาลจำนวน 980 แห่ง ต้องเปลี่ยนฐานะเป็นเทศบาลตำบล ซึ่งมีผลในวันที่ 25 พฤษภาคม พ.ศ. 2542 (ราชกิจจานุเบกษา, 2542) ทำให้เห็นได้ชัดเจนว่าเทศบาลเป็นรูปแบบการปกครอง ท้องถิ่นที่มีความเหมาะสมที่สุดแบบหนึ่งสำหรับประเทศไทยในปัจจุบันซึ่งจะทำหน้าที่ในการ ให้บริการแก่ประชาชนในเขตพื้นที่รับผิดชอบเพื่อ สนองต่อความต้องการของประชาชนภายใต้ การกำกับดูแลของรัฐบาลส่วนกลาง เทศบาลตำบลเดิมมีฐานะเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลและ ได้รับยกฐานะจากองค์การบริหารส่วนตำบลขึ้นเป็นเทศบาลตำบลตามประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่องจัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นเทศบาลตำบล ณ วันที่ 27 ตุลาคม 2552 โดยมี วัตถุประสงค์ที่สำคัญในการจัดตั้งเทศบาลคือต้องการให้ประชาชนในท้องถิ่นได้มีส่วนร่วม ในการ ปกครองตนเอง โดยมีเทศบาลเป็นศูนย์กลาง และมีหน้าที่หลักคือการดำเนินกิจการทั้งปวงเพื่อ ประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่น เทศบาลตำบลมีพื้นที่ความรับผิดชอบตลอดเขตเทศบาลจำนวน ทั้งสิ้น 16 หมู่บ้านครอบคลุมพื้นที่ 162.417 ตารางกิโลเมตร มีจำนวนประชากรทั้งหมด 8,518 คน 2,753 ครัวเรือนประชาชนในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลประกอบอาชีพเกษตรเป็นส่วนใหญ่อีกทั้งเป็น เมืองโบราณเก่าแก่ซึ่งมีศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้านยังรักษาไว้ได้ในระดับหนึ่งเทศบาลตำบลจึงได้นำมา กำหนดเป็นวิสัยทัศน์ของเทศบาลตำบลดังนี้"เทศบาลตำบลเป็นเมืองที่น่าอยู่ มีคุณธรรมจริยธรรม โดยยึดประชาชนเป็นศูนย์กลางให้อยู่ดีมีสุขอย่างยั่งยืน" ภายใต้วิสัยทัศน์ดังกล่าวเทศบาลตำบล จึงได้กำหนดยุทธศาสตร์รองรับไว้ 7 ยุทธศาสตร์ดังนี้ 1) ด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน 2) ด้านการ พัฒนาด้านการเมือง การบริหาร 3) ด้านการพัฒนาสังคมและวัฒนธรรม 4) ด้านการพัฒนาระบบ สาธารณสุข 5) ด้านการพัฒนาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 6) ด้านการพัฒนาศึกษา และกีฬาและ 7) ด้านการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ (แผนพัฒนาสามปี, 2557 – 2559) เทศบาลตำบล เป็นหน่วยงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบหนึ่งที่ตั้ง ขึ้นตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ.

2496 เป็นรูปแบบของการปกครองที่เกิดจากระบบการกระจายอำนาจการปกครองจากส่วนกลางไปยังท้องถิ่นเพื่อวัตถุประสงค์ในอันที่จะให้ประชาชนในท้องถิ่น ได้มีโอกาสเรียนรู้และดำเนินกิจกรรมต่างๆ ในการปกครองท้องถิ่นด้วยตนเอง เพื่อตอบสนองต่อ การแก้ไขปัญหาความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น โดยสภาพปัญหาและความต้องการในปัจจุบันที่เกิดขึ้น ได้แก่ ปัญหาเรื่องการบริการด้านสาธารณสุข ปัญหาด้านการศึกษา การมีงานทำ ปัญหาด้านสังคม ปัญหาด้านสาธารณสุขและการอนามัย ปัญหาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นต้น ทุกปัญหาต่างเป็นปัญหาสำคัญเร่งด่วนที่ควรได้รับการแก้ไข แม้ทางเทศบาลจะได้บรรจุปัญหาหลายๆ อย่างลงในแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา แต่ก็ยังไม่สามารถปฏิบัติเพื่อแก้ไขให้ลุล่วงไปได้ทั้งหมด จากหลักการและเหตุผลที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะทำการศึกษาประสิทธิผลการนำยุทธศาสตร์การพัฒนาไปปฏิบัติของเทศบาลตำบล อำเภอลี้ จังหวัดลำพูนเพื่อทราบถึงผลการดำเนินงาน และเพื่อนำผลการวิจัยมาใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ของเทศบาลตำบล ทั้งในเชิงนโยบาย และเชิงปฏิบัติ ส่งผลต่อคุณภาพชีวิต ความเป็นอยู่ของประชาชนในพื้นที่ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาประสิทธิผลในการนำยุทธศาสตร์การพัฒนาไปปฏิบัติของเทศบาลตำบล อำเภอลี้ จังหวัดลำพูน
2. เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรคและแนวทางการปรับปรุงการนำยุทธศาสตร์การพัฒนาไปปฏิบัติของเทศบาลตำบล อำเภอลี้ จังหวัดลำพูน

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาปัญหา แนวทางปรับปรุงและประสิทธิผลการนำยุทธศาสตร์การพัฒนาไปปฏิบัติของเทศบาลตำบล อำเภอลี้ จังหวัดลำพูน แบ่งขอบเขตการวิจัยออกเป็น 4 ด้านดังนี้

1. ขอบเขตเนื้อหา การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษา ประเด็นยุทธศาสตร์ทั้ง 7 ด้านของเทศบาลตำบล ประกอบด้วย 1) ด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน 2) ด้านการพัฒนาด้านการเมือง การบริหาร 3) ด้านการพัฒนาสังคมและวัฒนธรรม 4) ด้านการพัฒนาาระบบสาธารณสุข 5) ด้านการพัฒนาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 6) ด้านการพัฒนาการศึกษาและกีฬาและ 7) ด้านการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ และศึกษาปัญหา อุปสรรคและแนวทางการปรับปรุงการนำยุทธศาสตร์เทศบาลตำบล อำเภอลี้ จังหวัดลำพูนไปปฏิบัติ

2. ขอบเขตประชากรทำการรวบรวมข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์ผู้บริหารประกอบด้วย นายกเทศมนตรีตำบล รองนายกเทศมนตรีตำบล สมาชิกสภาเทศบาลตำบล เจ้าหน้าที่เทศบาล

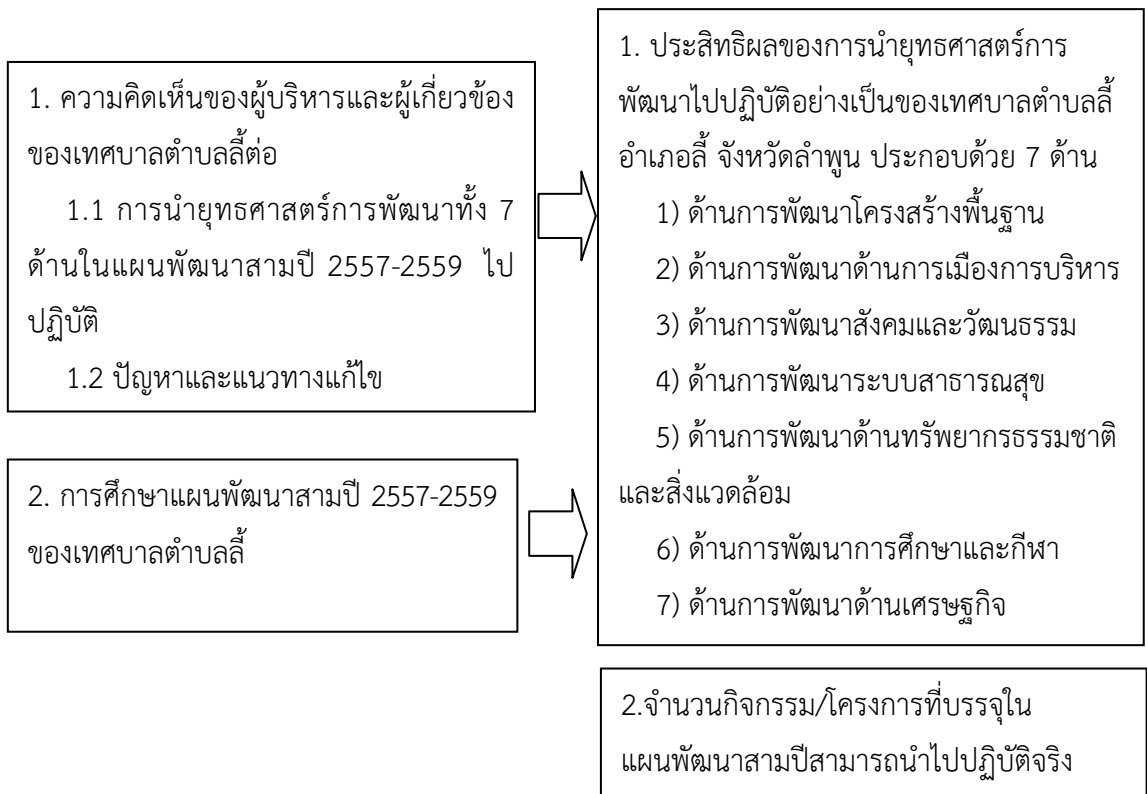
ตำบลลี่ และประชาชนในเขตเทศบาลตำบลลี่ จำนวน 8,518 คน และใช้ตัวแทนกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 7 คน โดยวิธีการเลือกกลุ่มเป้าหมายแบบเจาะจง

3. ขอบเขตด้านเวลา ทำการวิจัยเฉพาะยุทธศาสตร์ภายใต้แผนพัฒนาสามปี 2557-2559 ของเทศบาลตำบลลี่ อำเภอลี่ จังหวัดลำพูน

4. ขอบเขตพื้นที่ การวิจัยในครั้งนี้ กำหนดพื้นที่การวิจัยเฉพาะในพื้นที่ของเทศบาลตำบลลี่ อำเภอลี่ จังหวัดลำพูน

กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการศึกษาหาประสิทธิผลการนำยุทธศาสตร์การพัฒนาไปปฏิบัติของ เทศบาลตำบลลี่ อำเภอลี่ จังหวัดลำพูนซึ่งประกอบด้วย 7 ด้านได้แก่ 1)ด้านการพัฒนาโครงสร้าง พื้นฐาน 2)ด้านการพัฒนาด้านการเมืองการบริหาร 3)ด้านการพัฒนาสังคมและวัฒนธรรม 4)ด้าน การพัฒนาระบบสาธารณสุข 5)ด้านการพัฒนาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 6)ด้านการ พัฒนาการศึกษาศึกษาและกีฬา7)ด้านการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ จากจำนวนโครงการที่บรรจุอยู่ใน แผนพัฒนาสามปี 2557-2559 ของเทศบาลตำบลลี่ อำเภอลี่ จังหวัดลำพูนที่สามารถนำไปปฏิบัติได้ จริง โดยศึกษาจากข้อมูลเชิงทฤษฎีคือแผนพัฒนาสามปีและแผนปฏิบัติการของเทศบาลตำบลลี่ และข้อมูลปฐมภูมิคือการสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้อง

วิธีดำเนินการวิจัย

1. การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยแบบผสมโดยเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องและการสัมภาษณ์นายกเทศมนตรีตำบล รอนายกเทศมนตรีตำบล สมาชิกสภาเทศบาลตำบล เจ้าหน้าที่เทศบาลตำบลและประชาชนในเขตเทศบาลตำบล จำนวน 8,518 คน และใช้ตัวแทนกลุ่มตัวอย่างจำนวน 7 คน โดยวิธีการเลือกกลุ่มเป้าหมายแบบเจาะจง (Interview) และการวิเคราะห์ข้อมูล จากเอกสาร (Document analysis) ดังนี้

1.1 การวิเคราะห์จากเอกสารที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ แผนยุทธศาสตร์ แผนสามปีของเทศบาลตำบล

1.2 รวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการนำยุทธศาสตร์การพัฒนาไปปฏิบัติประกอบด้วย 7 ยุทธศาสตร์

1.3 การสัมภาษณ์เกี่ยวกับสภาพการนำยุทธศาสตร์ทั้ง 7 ด้านไปปฏิบัติ รวมถึงสภาพปัญหา อุปสรรคและแนวทางการแก้ไข

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก โดยข้อคำถามที่ใช้ในการสัมภาษณ์ นั้นเป็นคำถามที่เกี่ยวข้องกับการนำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาไปปฏิบัติของ เทศบาลตำบล อำเภอวังจันทน์ ในด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ด้านการพัฒนาด้านการเมืองการบริหาร ด้านการพัฒนาสังคมและวัฒนธรรม ด้านการพัฒนาระบบสาธารณสุข ด้านการพัฒนาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านการพัฒนาการศึกษาและกีฬาและด้านการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ พร้อมทั้งศึกษาถึงปัญหาอุปสรรค และแนวทางในการ-แก้ไขปัญหาอุปสรรค

3. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

ข้อมูลที่ได้จากการวิจัยทั้งสามลักษณะ ผู้วิจัยได้นำมาวิเคราะห์ผลดังนี้

3.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยใช้สถิติพรรณนา (Descriptive Statistic) ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

3.2 การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการแผนสามปีของเทศบาลตำบล นำมาวิเคราะห์สังเคราะห์ และนำเสนอโดยการบรรยายเชิงพรรณนาวิเคราะห์ (Descriptive Analysis) ส่วนข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์กิจกรรมโครงการในแผนสามปี วิเคราะห์ด้วยสถิติพื้นฐาน ได้แก่ การหาค่าร้อยละ (Percentage)

3.3 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ มาเรียบเรียงและจัดหมวดหมู่ แล้วนำเสนอโดยการบรรยายเชิงพรรณนา

ผลการวิจัย

1. ประสิทธิผลในการนำยุทธศาสตร์การพัฒนาไปปฏิบัติของเทศบาลตำบลลำปาง อำเภอลี้ จังหวัดลำปาง พบว่า เทศบาลตำบลลำปางได้กำหนดวิสัยทัศน์ไว้ดังนี้ "เทศบาลตำบลลำปางเป็นเมืองที่น่าอยู่ มีคุณธรรมจริยธรรมโดยยึดประชาชนเป็นศูนย์กลางให้อยู่ดีมีสุขอย่างยั่งยืน" เพื่อให้วิสัยทัศน์ดังกล่าว บรรลุวัตถุประสงค์ทางเทศบาลตำบลลำปางได้กำหนดประเด็นยุทธศาสตร์ไว้ 7 ด้านรวมงบประมาณทั้งสิ้น 159,129,640 บาท ครอบคลุม 425 โครงการ เทศบาลตำบลลำปางได้ให้ความสำคัญกับยุทธศาสตร์ต่างๆ มากน้อยต่างกัน ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐานคิดเป็นร้อยละ 58 งบประมาณ 92,070,000 บาท ประกอบด้วยกิจกรรม/โครงการทั้งหมดจำนวน 108 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 20

ยุทธศาสตร์ที่ 7 การพัฒนาด้านการเมือง การบริหารคิดเป็นร้อยละ 14 งบประมาณ 22,486,900 บาท ประกอบด้วยกิจกรรม/โครงการทั้งหมดจำนวน 135 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 25

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาด้านสังคมและวัฒนธรรมคิดเป็นร้อยละ 13 งบประมาณ 21,353,400 บาท ประกอบด้วยกิจกรรม/โครงการทั้งหมดจำนวน 19 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 19

ยุทธศาสตร์ที่ 6 การพัฒนาด้านระบบสาธารณสุขคิดเป็นร้อยละ 9 งบประมาณ 13,926,460 บาท ประกอบด้วยกิจกรรม/โครงการทั้งหมดจำนวน 59 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 11

ยุทธศาสตร์ที่ 4 การพัฒนาด้านทรัพยากร ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม คิดเป็นร้อยละ 2 งบประมาณ 3,665,000 บาท ประกอบด้วยกิจกรรม/โครงการทั้งหมดจำนวน 35 โครงการคิดเป็น ร้อยละ 7

ยุทธศาสตร์ที่ 5 การพัฒนาด้านการศึกษาและกีฬาคิดเป็นร้อยละ 2 งบประมาณ 3,052,880 บาท ประกอบด้วยกิจกรรม/โครงการทั้งหมดจำนวน 40 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 8

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาด้านเศรษฐกิจและการท่องเที่ยวคิดเป็นร้อยละ 2 งบประมาณ 2,575,000 บาทประกอบด้วยกิจกรรม/โครงการทั้งหมดจำนวน 35 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 7

หากพิจารณาแผนสามปีที่ผ่านมาของเทศบาลตำบลลำปาง จะพบว่า หากจำแนกตาม งบประมาณ ส่วนใหญ่เทศบาลตำบลลำปางจะเน้นในด้านโครงสร้างพื้นฐานเป็นหลัก ทั้งนี้เนื่องจากพื้นที่ ของเทศบาลตำบลลำปางยังต้องการการขยายหรือซ่อมแซมถนน ประปา และระบบการระบายน้ำภายใน ตำบลอยู่ ประกอบกับต้นทุนการดำเนินงานด้านนี้จะสูงกว่าด้านอื่นๆ แต่หากมาพิจารณาตามจำนวน ของกิจกรรม/โครงการจะเห็นว่าเทศบาลตำบลลำปางให้ความสำคัญกับการพัฒนาการเมืองการบริหาร เป็นการพัฒนาศูนย์สุขภาพชุมชนทั้งที่เป็นบุคลากรของเทศบาลตำบลลำปางและประชาชนที่อาศัยอยู่ใน พื้นที่ ซึ่งถือว่าเป็นยุทธศาสตร์การพัฒนาที่ยั่งยืน ส่วนด้านเศรษฐกิจเป็นอันดับสุดท้ายที่เทศบาล ตำบลลำปางได้ให้ความสำคัญ

หากพิจารณาถึงประสิทธิผลการนำยุทธศาสตร์ทั้ง 7 ด้านของเทศบาลตำบลสี่ไปปฏิบัติโดยพิจารณาจากการนำกิจกรรม/โครงการที่บรรจุในแผนพัฒนาสามปี ประจำปี 2557 ไปสู่การปฏิบัติที่เป็นรูปธรรม จะพบว่า

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนร้อยละของ ยุทธศาสตร์ทั้ง 7 ด้าน จำนวนโครงการที่บรรจุในแผนสามปี 2557 ของเทศบาลตำบลสี่ และจำนวนโครงการที่นำไปปฏิบัติจริง

ยุทธศาสตร์	จำนวนโครงการ		คิดเป็นร้อยละ
	จำนวนโครงการที่บรรจุในแผนฯ	จำนวนโครงการที่ปฏิบัติ	
1. ด้านโครงสร้างพื้นฐาน	21	10	47.61
2. ด้านเศรษฐกิจและการท่องเที่ยว	13	6	46.15
3. ด้านสังคมและวัฒนธรรม	22	14	63.63
4. ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	8	5	62.50
5. ด้านการศึกษาและการกีฬา	16	14	87.50
6. ด้านสาธารณสุข	16	14	87.50
7. ด้านการเมือง - การบริหาร	41	34	82.92
รวม	137	97	70.80

จากตารางที่ 1 อธิบายได้ว่า โครงการที่มีประสิทธิผลที่สามารถนำโครงการที่บรรจุไว้ในแผนสามปี 2557 ไปปฏิบัติจริงจากทั้งหมดที่บรรจุไว้ในแผนสามปี ปี 2557 จำนวน 137 โครงการ สามารถนำไปปฏิบัติจริงจำนวน 97 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 70.80 ซึ่งหากพิจารณารายด้านโดยลำดับจากค่าร้อยละสูงสุดไปหาต่ำสุดได้ดังนี้ ยุทธศาสตร์ด้านการศึกษาและการกีฬา และยุทธศาสตร์ด้านสาธารณสุขบรรจุไว้จำนวน 16 โครงการนำไปปฏิบัติจริง 14 โครงการคิดเป็นร้อยละ 87.50 รองลงมาคือยุทธศาสตร์ด้านการเมือง การบริหารบรรจุไว้จำนวน 41 โครงการนำไปปฏิบัติจริง 34 โครงการคิดเป็นร้อยละ 82.92 ยุทธศาสตร์ด้านสังคมและวัฒนธรรมบรรจุไว้ 22 โครงการ นำไปปฏิบัติจริง 14 โครงการคิดเป็นร้อยละ 63.63 ยุทธศาสตร์ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมบรรจุไว้ 8 โครงการนำไปปฏิบัติจริง 5 โครงการคิดเป็นร้อยละ 62.50 ยุทธศาสตร์ด้านโครงสร้างพื้นฐานบรรจุไว้ 21 โครงการนำไปปฏิบัติจริง 10 โครงการคิดเป็นร้อยละ 47.60 และยุทธศาสตร์ด้านเศรษฐกิจและการท่องเที่ยวบรรจุไว้ 13 โครงการนำไปปฏิบัติจริง 6 โครงการคิดเป็นร้อยละ 46.15 ตามลำดับ

2. ปัญหา อุปสรรคและแนวทางการปรับปรุงการนำยุทธศาสตร์การพัฒนาไปปฏิบัติของเทศบาลตำบล อำเภอลี้ จังหวัดลำพูน

จากการสัมภาษณ์ผู้บริหาร เจ้าหน้าที่ของเทศบาลตำบลและตัวแทนประชาชนที่เกี่ยวข้องกับแผนสามปีของเทศบาลตำบล ผู้ให้ข้อมูลทั้งหมดได้ให้คิดเห็นต่อประเด็นยุทธศาสตร์ทั้ง 7 ด้านดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน เทศบาลสามารถดำเนินการได้ตามแผนพัฒนาได้ในระดับหนึ่งและสามารถแก้ไขปัญหาด้านระบบสาธารณูปโภคเช่น การก่อสร้างถนน ระบบชลประทาน และระบบประปาเพื่อการอุปโภคและบริโภค

ปัญหา อุปสรรค ไม่สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลได้ทั้งหมด เนื่องจากการจัดสรรงบประมาณนั้นเน้นไปที่โครงการที่ใช้งบประมาณสูงจึงไม่ให้ความสำคัญของโครงการที่ใช้งบประมาณไม่มากนักจนทำให้งบประมาณกระจุกตัวอยู่ในเขตใดเขตหนึ่ง สาเหตุเกิดจากสมาชิกสภาเทศบาลมาจากการสรรหาจึงมีความคิดเห็นที่เป็นไปในทิศทางเดียวกันต่างจากสมาชิกสภาเทศบาลที่มาจากการเลือกตั้งที่ต้องรักษาผลประโยชน์ให้กับพื้นที่ฐานเสียงของตนเอง และอีกสาเหตุหนึ่งคือการจัดสรรงบประมาณจากส่วนกลางเป็นไปอย่างล่าช้าทำให้การดำเนินการก่อสร้างด้านโครงสร้างพื้นฐานไม่เป็นไปตามแผนที่กำหนดไว้เนื่องจากการประมาณการที่ตั้งไว้ในเทศบาลบัญชีงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ 2557 ไม่สามารถดำเนินการได้เพราะราคาวัสดุในขณะที่จะดำเนินการแพงกว่าราคาวัสดุที่ตั้งไว้ในเทศบาลบัญชีและในขณะนั้นอยู่ในช่วงระหว่างการเลือกตั้งผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกสภาท้องถิ่นทำให้ไม่สามารถโอนเงินงบประมาณมาดำเนินการก่อสร้างได้ทันทีในปีงบประมาณ

แนวทางการแก้ไขปัญหา การนำความต้องการของประชาชนในพื้นที่เป็นหลัก โครงการมาจากความต้องการของประชาชนที่ได้รับการประชาคมมาแล้วแม้ว่าโครงการนั้นจะใช้งบประมาณไม่สูงนักแต่ถ้าเป็นความต้องการอันดับต้นๆ ของประชาชนในพื้นที่ก็ควรดำเนินการจัดสรรงบประมาณเพื่อทำการช่วยเหลือ

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาด้านเศรษฐกิจและการท่องเที่ยว เทศบาลตำบลได้จัดสรรงบประมาณและประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น องค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูน สถาบันผ้าทอหรือศูนย์ ในการฝึกอบรมเพื่อเพิ่มความรู้และพัฒนาศักยภาพตลอดจนอุดหนุนงบประมาณในการจัดซื้อวัตถุดิบในการผลิต ให้กับกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในเขตเทศบาลตำบล เป็นสร้างรายได้เสริมให้กับประชาชนในเขตพื้นที่ตำบล ส่วนในด้านการท่องเที่ยวที่เทศบาลตำบลยังขาดการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเนื่องจากสถานที่ที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวนั้นมีน้อยและอยู่ห่างไกลตลอดจนไม่ได้รับความร่วมมือจากประชาชนในพื้นที่อีกทั้งตำบลข้างเคียงมีแหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงเช่น วัดพระพุทธรูปห้วยตม อุทยานแห่งชาติแม่ปิง เป็นต้น

ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะ โครงการพัฒนาด้านเศรษฐกิจและการท่องเที่ยวไม่ได้รับความสนใจจากประชาชนในเขตเทศบาลตำบลลิ่เท่าที่ควรเนื่องจากมีความต้องการพัฒนาระบบสาธารณูปโภคให้ดีขึ้นก่อนจะเห็นได้จากการประชามติในแต่ละปีโครงการที่เป็นอันดับต้นๆ คือการพัฒนาาระบบโครงสร้างพื้นฐาน อีกทั้งคนรุ่นใหม่นิยมเข้าไปทำงานในตัวเมืองที่มีความเจริญจะเห็นได้จาก กลุ่มทอผ้าตีนจกที่ขาดคนรุ่นใหม่มาสานต่อทั้งที่มีหน่วยงานต่างๆ เข้ามาสนับสนุนทั้งงบประมาณและบุคลากรเป็นจำนวนมาก

แนวทางการแก้ไขปัญหา เทศบาลตำบลลิ่ควรให้ความสำคัญกับโครงการพัฒนาด้านเศรษฐกิจและการท่องเที่ยว ควรจัดทำโครงการที่เป็นรูปธรรมเพื่อพัฒนาให้ยั่งยืนไม่ใช่เพียงแค่อุดหนุนงบประมาณและจัดการฝึกอบรมให้ความรู้ให้กับชุมชนตามที่ตั้งไว้ในเทศบัญญัติเท่านั้น

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาด้านสังคมและวัฒนธรรม เทศบาลตำบลลิ่มีการส่งเสริมการอนุรักษ์และถ่ายทอดภูมิปัญญาศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่นให้กับเยาวชนและประชาชนในเขตเทศบาลตำบลลิ่และได้รับความร่วมมือจากสถานศึกษาชุมชน และผู้นำทางศาสนาเป็นอย่างดี โครงการด้านวัฒนธรรมจึงเป็นไปอย่างราบรื่นและใช้งบประมาณจำนวนไม่มากนักส่วนในด้านพัฒนาสังคม เช่น เบี้ยยังชีพต่างๆ นั้นทางเทศบาลจะต้องรองบประมาณอุดหนุนจากส่วนกลาง ซึ่งทางเทศบาลจะทำข้อตกลงกับชุมชนว่าจะโอนเข้าบัญชีหรือให้เจ้าหน้าที่จ่ายเป็นเงินสดสำหรับหมู่บ้านที่ห่างไกลและได้รับความร่วมมือจากผู้นำชุมชนเป็นอย่างดี โครงการพัฒนาด้านสังคมอื่นๆ เป็นโครงการที่เทศบาลตั้งงบประมาณอุดหนุนลงไปให้เมื่อมีการร้องขอจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องโครงการเหล่านี้จึงไม่ค่อยประสบผลสำเร็จมากนักจึงทำให้ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านสังคมและวัฒนธรรม

ปัญหา อุปสรรคที่พบคือ บางโครงการไม่ได้รับความสนใจและให้ความร่วมมือจากผู้นำชุมชนและคนในชุมชนมากนักเนื่องจากคิดว่าเป็นเรื่องไกลตัวและไม่ใช่น้ำที่ของตนเอง ตลอดจนมีข้อทักท้วงจากสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินหรือ สตง.ว่าบางโครงการไม่สามารถตั้งงบประมาณอุดหนุนได้เนื่องจากไม่ใช่ภาระหน้าที่ของเทศบาล เช่น โครงการอบรมคุณธรรมจริยธรรม การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด และการดูแลรักษาความสงบเรียบร้อยให้ประชาชนได้รับความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน เป็นต้น ส่วนโครงการที่เกี่ยวกับ ด้านสวัสดิการสังคม เช่น เบี้ยยังชีพต่างๆ นั้นต้องรองบประมาณอุดหนุนจากส่วนกลางซึ่งบางครั้งการโอนงบประมาณเป็นไปอย่างล่าช้าทำให้เกิดความขัดแย้งระหว่างชุมชนกับเทศบาลเนื่องจากความไม่เข้าใจ

แนวทางแก้ไข การดำเนินการประชาสัมพันธ์เชิงรุก เพื่อสร้างความเข้าใจในการมีส่วนร่วมของชุมชนในด้านการพัฒนาด้านสังคมและวัฒนธรรม

ยุทธศาสตร์ที่ 4 ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เทศบาลตำบลนั้นได้อุดหนุนงบประมาณในโครงการป้องกันและรักษาป่าชุมชนให้แก่หมู่บ้านที่เข้าร่วมโครงการและยังมีโครงการปลูกป่าในพื้นที่ป่าเสื่อมโทรมที่ถูกยึดคืนจากผู้บุกรุกอีกทั้งมีโครงการปล่อยปลาในแหล่งน้ำที่สำคัญในเขตเทศบาลตำบล ด้านการบริหารจัดการขยะมีการจัดอบรมเพื่อทำการคัดแยกและทำลายขยะให้ถูกวิธีในหมู่บ้านที่มีความพร้อมตลอดจนจัดหาที่ทิ้งขยะให้แก่หมู่บ้านโดยไม่ให้เกิดความขัดแย้งในการบริหารจัดการเรื่องที่ทิ้งขยะ ซึ่งได้รับความร่วมมือจากหมู่บ้านที่เข้าร่วมโครงการด้วยดี

ปัญหา อุปสรรคที่พบคือ โครงการบางส่วนไม่สามารถทำได้เนื่องจากมีงบประมาณไม่เพียงพอเพราะต้องนำงบประมาณไปใช้ในโครงการก่อสร้างระบบสาธารณูปโภคพื้นฐาน และอีกปัญหาหนึ่งนั้นเกิดจากประชาชนนอกพื้นที่เข้ามาบุกรุกและสร้างความเสียหายให้กับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในเขตเทศบาลตำบล เช่นการลักลอบตัดไม้ในป่าชุมชน หรือการลักลอบแผ้วถางป่าเพื่อทำไร่ข้าวโพด ตลอดจนการใช้สารเคมีในป่าต้นน้ำเนื่องจากบุคลากรที่ดูแลรับผิดชอบไม่เพียงพอ

แนวทางแก้ไข การส่งเสริม การรณรงค์และประชาสัมพันธ์เพื่อปลูกจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของประชาชนในเขตเทศบาลตำบล ตลอดจนสร้างภาคีเครือข่ายในระดับหมู่บ้านและในระดับตำบลเพื่อการอนุรักษ์ต่อไป

ยุทธศาสตร์ที่ 5 การพัฒนาด้านการศึกษาและกีฬาผู้บริหารได้ให้ความสำคัญต่อการศึกษาของเยาวชนในเขตเทศบาลตำบล อีกทั้งงบประมาณที่ส่วนกลางอุดหนุนมานั้นเป็นงบอุดหนุนเฉพาะกิจที่ใช้พัฒนาในด้านการศึกษาเท่านั้นไม่สามารถนำไปใช้อย่างอื่นได้ เช่นงบอาหารกลางวัน งบจัดซื้อวัสดุการศึกษา เป็นต้น ส่วนในการสนับสนุนด้านกีฬานั้นเทศบาลตำบลได้จัดการแข่งขันกีฬาเยาวชน พ่อบ้าน แม่บ้าน และประชาชนสัมพันธ์ ต่อต้านยาเสพติด สนับสนุนงบประมาณในการแข่งขันกีฬานักเรียนของโรงเรียนในเขตพื้นที่เทศบาลตำบล ตลอดจนจัดซื้อวัสดุกีฬาให้ศูนย์กีฬาของหมู่บ้านที่อยู่ในเขตเทศบาลตำบลยึดไปใช้ในการเล่นกีฬา เช่น ลูกเบตอง ลูกฟุตบอล ลูกตะกร้อ เป็นต้น

ปัญหา อุปสรรคที่พบคือ การจัดสรรงบประมาณจากส่วนกลางในต้นปีงบประมาณเป็นไปอย่างล่าช้า เช่น งบอุดหนุนอาหารกลางวันและนม ครูผู้ดูแลเด็กเล็กก่อนปฐมวัยขาดการพัฒนาความรู้เนื่องจากต้องดูแลเด็กในความรับผิดชอบไม่สามารถเข้าอบรมเพื่อพัฒนาความรู้หากจะเข้าร่วมอบรมจะต้องทำการปิดศูนย์พัฒนาเด็กเล็กซึ่งสร้างความเดือดร้อนให้กับผู้ปกครองที่จะต้องดูแลเด็ก

แนวทางแก้ไขคือ การเพิ่มบุคลากรทางการศึกษาเพิ่มเนื่องจากมีปริมาณไม่เพียงพอทำให้บุคลากรทางการศึกษาไม่สามารถไปอบรมเพื่อพัฒนาศักยภาพเพื่อนำมาใช้พัฒนาด้านการเรียนการสอนในสถานศึกษาของเทศบาลได้

ยุทธศาสตร์ที่ 6 การพัฒนาด้านระบบสาธารณสุข โครงการพัฒนาด้านสาธารณสุขทางเทศบาลตำบลได้เห็นถึงความสำคัญในด้านสาธารณสุขเป็นอย่างมากอีกทั้งได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและประชาชนเป็นอย่างมาก

ปัญหา อุปสรรคที่พบคือ ปัญหาที่เกิดขึ้นน้อยมากเนื่องจากประชาชนให้ความสำคัญอีกทั้งเทศบาลตำบลยังอยู่ในเขตความรับผิดชอบของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลจำนวน 2 แห่งด้วยกัน แต่อุปสรรคที่ทำให้โครงการด้านการพัฒนาระบบสาธารณสุขของเทศบาลตำบลเกิดปัญหาในปีถัดไป คือ ในเรื่องการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า เนื่องจาก สำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน หรือ สตง. ทักท้วงว่าการควบคุมและป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าไม่ใช่ภาระหน้าที่ของเทศบาล

แนวทางแก้ไขคือ การสร้างความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยนำภาระหน้าที่ในด้านสาธารณสุขที่เทศบาลตำบลทำไม่ได้ขอรับการสนับสนุนจากหน่วยงานที่รับผิดชอบโดยตรงเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาในด้านสาธารณสุขต่อไป

ยุทธศาสตร์ที่ 7 การพัฒนาด้านการเมือง การบริหาร ในการพัฒนาด้านการเมือง-การบริหาร โครงการต่างๆ ถูกดำเนินการเกือบทั้งหมดเนื่องจากคณะผู้บริหารสมาชิกสภาเทศบาลตลอดจนเจ้าหน้าที่ของเทศบาลตำบลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ให้ความสำคัญในด้านนี้เป็นอย่างมาก

ปัญหา อุปสรรคที่พบคือ บางโครงการเป็นการสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินงานให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น จังหวัด และ อำเภอ ซึ่งหากหน่วยงานเหล่านี้ไม่มีการดำเนินงานตามโครงการที่เทศบาลตั้งงบประมาณไว้ก็ไม่สามารถสนับสนุนงบประมาณดังกล่าวได้

แนวทางการแก้ไขคือ ประสานงานและติดตามโครงการกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในเพื่อให้การดำเนินโครงการเป็นไปตามยุทธศาสตร์การพัฒนาที่วางไว้

อภิปรายผลและสรุปผลการศึกษา

ผลการวิจัยเรื่อง ประสิทธิภาพการนำยุทธศาสตร์การพัฒนาไปปฏิบัติของเทศบาลตำบลอำเภอสี จังหวัดลำพูน อธิบายได้ดังนี้

1. ยุทธศาสตร์ด้านโครงสร้างพื้นฐาน สามารถดำเนินการไปเพียงร้อยละ 47.61 ไม่สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลได้ทั้งหมด เนื่องจากการจัดสรรงบประมาณไม่เพียงพอ ประกอบกับการจัดสรรงบประมาณจากส่วนกลางเป็นไปอย่างล่าช้าทำให้การดำเนินการก่อสร้างด้านโครงสร้างพื้นฐานไม่เป็นไปตามแผนที่กำหนดไว้ ซึ่งสอดคล้องกับ เอนก ณ นคร (2538 :7-8) ที่กล่าวไว้ว่า ประสิทธิภาพของการปฏิบัติงานนั้น คือ ผลสำเร็จ อันเป็นผลเนื่องมาจากการปฏิบัติงานตามโครงการหรือแผนงานนั้นตามวัตถุประสงค์ขององค์การที่ได้ตั้งไว้หรือได้คาดหวังไว้และยังสอดคล้องกับผลการศึกษาของ วราพงษ์ กาญจนรักษ์ (2555) ที่พบว่าเกิดจาก

การที่สมาชิกไม่เห็นด้วยกับโครงการที่นำไปปฏิบัติเพราะคิดว่าโครงการไม่มีความจำเป็นต่อประชาชน และเกิดปัญหาเรื่องการแบ่งผลประโยชน์ไม่ยุติธรรมกัน

2. ยุทธศาสตร์ด้านเศรษฐกิจและการท่องเที่ยวสามารถดำเนินการไปได้เพียงร้อยละ 46.15 ส่วนหนึ่งเกิดจากประชาชนต้องการพัฒนาระบบสาธารณูปโภคให้ดีขึ้น อีกทั้งคนรุ่นใหม่นิยมเข้าไปทำงานในตัวเมือง ซึ่งการพัฒนาด้านเศรษฐกิจและการท่องเที่ยวนั้นเทศบาลตำบลได้จัดสรรงบประมาณและประสานงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการฝึกอบรมเพื่อเพิ่มความรู้และพัฒนาศักยภาพตลอดจนอุดหนุนงบประมาณในการจัดซื้อวัตถุดิบในการผลิต ให้กับกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในเขตเทศบาลตำบล เพื่อสร้างรายได้เสริมให้กับประชาชนในเขตพื้นที่ตำบลและในส่วนด้านการท่องเที่ยวนั้นเทศบาลตำบลยังขาดการพัฒนาด้านแหล่งท่องเที่ยวเนื่องจากสถานที่ที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวนั้นมีน้อยและอยู่ห่างไกลตลอดจนไม่ได้รับความร่วมมือจากประชาชนในพื้นที่อีกทั้งตำบลข้างเคียงมีแหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียง เช่น วัดพระพุทธรูปท้าวตัม อุทยานแห่งชาติแม่ปิง เป็นต้น และโครงการพัฒนาด้านเศรษฐกิจและการท่องเที่ยวนั้นไม่ได้รับความสนใจจากประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเท่าที่ควรเนื่องจากมีความต้องการพัฒนาระบบสาธารณูปโภคให้ดีขึ้นก่อนจะเห็นได้จากการประชามติในแต่ละปีโครงการที่เป็นอันดับต้นๆ คือการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐาน ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ อริศรา อินยาศรี (2553) ทำการศึกษาเรื่องการจัดทำบริการสาธารณะขององค์การปกครองท้องถิ่นภายใต้แผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูน พบว่าปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำบริการสาธารณะขององค์การปกครองท้องถิ่นจังหวัดลำพูนจากการประสานแผนพัฒนาสามปี พบว่า ผู้บริหารยังคงไม่ให้ความสำคัญในการอนุมัติ ผลักดันแผนงานโครงการที่เป็นประโยชน์กับชุมชนการจัดเวทีประชาคมยังมีการดำเนินการไม่ทั่วถึงขาดการประชาสัมพันธ์เพื่อเชิญชวน หรือเปิดโอกาสให้กับประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมพัฒนาท้องถิ่นที่ผ่านมา ยังคงมุ่งเน้นการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเป็นหลัก ขาดการบูรณาการระหว่างหน่วยงานประสานแผนพัฒนาสามปี เป็นต้น

3. ยุทธศาสตร์ด้านสังคมและวัฒนธรรมสามารถดำเนินการไปได้ร้อยละ 63.63 เทศบาลตำบล มีการส่งเสริมการอนุรักษ์และถ่ายทอดภูมิปัญญาศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่นให้กับเยาวชนและประชาชนในเขตเทศบาลตำบลและได้รับความร่วมมือจากสถานศึกษา ชุมชน และผู้นำทางศาสนาเป็นอย่างดี โครงการด้านวัฒนธรรมเป็นไปอย่างราบรื่น ส่วนในด้านพัฒนาสังคม เช่นเบี้ยยังชีพต่างๆ นั้นทางเทศบาลจะต้องรองบประมาณอุดหนุนจากส่วนกลางซึ่งทางเทศบาลจะทำข้อตกลงกับชุมชนว่าจะโอนเข้าบัญชีหรือให้เจ้าหน้าที่จ่ายเป็นเงินสดสำหรับหมู่บ้านที่ห่างไกลและได้รับความร่วมมือจากผู้นำชุมชนเป็นอย่างดี โครงการพัฒนาด้านสังคมอื่นๆ เป็นโครงการที่เทศบาลตั้งงบประมาณอุดหนุนลงไปให้เมื่อมีการร้องขอจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งสอดคล้องกับ ธงชัย สันติวงษ์ (2547 : 62)

ที่กล่าวว่าประสิทธิผล ขององค์การจะมีขึ้นได้ย่อมขึ้นอยู่กับเงื่อนไขที่ว่า องค์การ สามารถทำ ประโยชน์จากสภาพแวดล้อมจนบรรลุสำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งใจไว้ แต่สิ่งที่สำคัญที่สุดอยู่เบื้องหลัง ควบคู่กับประสิทธิผลก็คือ ความมีประสิทธิภาพ (efficiency) ซึ่งหมายถึง การมีสมรรถนะสูง สามารถมีระบบการทำงานที่ก่อให้เกิดผลผลิตที่มีมูลค่าสูงกว่ามูลค่าของทรัพยากรที่ใช้ไป

4. ยุทธศาสตร์ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมสามารถดำเนินการไปได้ร้อยละ 62.50 เทศบาลตำบลนั้นได้สนับสนุนงบประมาณในโครงการป้องกันและรักษาป่าชุมชนให้แก่ หมู่บ้านที่เข้าร่วมโครงการและเล็งเห็นความสำคัญในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เท่านั้นซึ่งยังไม่ครอบคลุมทั้งตำบล และยังมีโครงการปลูกป่าในพื้นที่ป่าเสื่อมโทรมที่ถูกยึดคืนจากผู้ บุกรุกอีกทั้งมีโครงการปล่อยปลาในแหล่งน้ำที่สำคัญในเขตเทศบาลตำบล ส่วนในด้านการบริหารจัดการขยะมีการจัดอบรมเพื่อทำการคัดแยกและทำลายขยะให้ถูกวิธีในหมู่บ้านที่มีความพร้อม ตลอดจนจัดหาที่ทิ้งขยะให้แก่หมู่บ้านโดยไม่ให้เกิดความขัดแย้งในการบริหารจัดการเรื่องที่ทิ้งขยะ ซึ่งได้รับความร่วมมือจากหมู่บ้านที่เข้าร่วมโครงการด้วยดี ซึ่งสอดคล้องกับ นวพร แสงหนุ่ม (2544 : 94) ที่ให้รายละเอียดว่าองค์กรที่มีประสิทธิผลนั้นจะสามารถใช้ประโยชน์ได้มากที่สุดจากความสามารถ ของคนในองค์กรซึ่งประกอบด้วยกลุ่มทำงานที่มีประสิทธิผลเป็นอย่างมาก เชื่อมโยงกับกลุ่มทำงาน ที่มีประสิทธิผลสูง จะประกอบด้วย ลักษณะทางพฤติกรรมที่สำคัญหลาย ประการ ได้แก่การ สนับสนุนเกื้อกูลกันของสมาชิกผู้บริหารสามารถใช้ทรัพยากรมนุษย์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีความ เอาใจใส่สมาชิกในองค์กรเป็นอย่างดี มีทักษะในการใช้ภาวะผู้นำ มีความเชื่อมั่น ศรัทธาไว้วางใจ ซึ่ง กันและกันของสมาชิกและหัวหน้ามีค่านิยมและเป้าหมายร่วมกันของกลุ่ม มีรูปแบบ การติดต่อสื่อสารที่ดี มีเป้าหมาย การปฏิบัติงานสูง และสร้างความกระตือรือร้นในหมู่พนักงาน

5. ยุทธศาสตร์ด้านการศึกษาและการกีฬาสามารถดำเนินการไปได้ร้อยละ 87.50 การ พัฒนาด้านการศึกษาและการกีฬาทางเทศบาลตำบลได้ดำเนินโครงการตามแผนพัฒนาเกือบ ทั้งหมดเนื่องจากผู้บริหารได้ให้ความสำคัญต่อการศึกษาของเยาวชนในเขตเทศบาลตำบลและอีก เหตุผลหนึ่งก็คืองบประมาณที่ส่วนกลางอุดหนุนมานั้นเป็นงบอุดหนุนเฉพาะกิจที่ใช้พัฒนาในด้าน การศึกษาเท่านั้นไม่สามารถนำไปใช้อื่นๆได้ เช่นงบอาหารกลางวัน งบจัดซื้อวัสดุการศึกษา เป็นต้น ส่วนในการสนับสนุนด้านกีฬานั้นเทศบาลตำบลได้จัดการแข่งขันกีฬาเยาวชน พ่อบ้าน แม่บ้าน และ ประชาชนสัมพันธ์ ต่อด้านยาเสพติด สนับสนุนงบประมาณในการแข่งขันกีฬานักเรียนของโรงเรียน ในเขตพื้นที่เทศบาลตำบล ตลอดจนจัดซื้อวัสดุกีฬาให้ศูนย์กีฬาของหมู่บ้านที่อยู่ในเขตเทศบาล ตำบลเยี่ยมไปใช้ในการเล่นกีฬาเช่น ลูกเปตอง ลูกฟุตบอลลูกตะกร้อ เป็นต้นซึ่งสอดคล้องกับ การศึกษาของ วราพงษ์ กาญจนรักษ์ (2555) ได้ศึกษาการนำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาไปปฏิบัติ

ของเทศบาล ตำบลบ้านส้อง อำเภอเวียงสระ จังหวัดสุราษฎร์ธานี พบว่า ด้านการศึกษา กีฬานันทนาการ และวัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่นได้รับความร่วมมือจากสมาชิกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และประชาชนในท้องถิ่นอย่างมาก ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของเอกสารจากในฝ่ายบริหารของเทศบาลการร่วมมือในการนำโครงการไปปฏิบัติจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่มีการติดต่อประสานงานกันตลอด และประชาชนในท้องถิ่นก็ให้ความร่วมมือกันมากเมื่อมีการไปขอความคิดเห็นขอใช้ ที่ดินหรือให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการนำโครงการไปปฏิบัติ

6. ยุทธศาสตร์ด้านสาธารณสุขสามารถดำเนินการไปร้อยละ 87.50 ประชาชนให้ความร่วมมือดีมากเนื่องจากเกี่ยวข้องกับสุขภาพความเป็นอยู่ของตนเองและชุมชน การพัฒนาด้านสาธารณสุขทางเทศบาลตำบลได้เห็นถึงความสำคัญในด้านสาธารณสุขเป็นอย่างมากโครงการต่าง ๆ ที่อยู่ในแผนพัฒนาถูกดำเนินการเกือบทั้งหมดและปัญหาที่เกิดขึ้นในโครงการพัฒนาด้านสาธารณสุขนั้นมีน้อยมากเนื่องจากประชาชนให้ความสำคัญอีกทั้งเทศบาลตำบลยังอยู่ในเขตความรับผิดชอบของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลจำนวน 2 แห่งด้วยกัน ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของพระทวิศักดิ์ ยรรยงค์ (2554) ที่พบว่าด้านสังคมและสาธารณสุขประชาชนได้รับประโยชน์จากองค์การบริหารส่วนตำบลมากซึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงในภารกิจที่เกี่ยวข้องกับงานด้านส่งเสริมคุณภาพชีวิต การยกระดับคุณภาพชีวิต การใช้อำนาจในการจัดบริการสาธารณะที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันของประชาชนในท้องถิ่น

7. ยุทธศาสตร์ ด้านการเมือง – การบริหารสามารถดำเนินการไปได้ร้อยละ 82.92 การพัฒนา ด้านการเมือง-การบริหาร โครงการต่างๆ ถูกดำเนินการเกือบทั้งหมดเนื่องจากประชาชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ให้ความสำคัญในด้านนี้เป็นอย่างมากและในบางโครงการเป็นการสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินงานให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น จังหวัด และ อำเภอ ซึ่งหากหน่วยงานเหล่านี้ไม่มีการดำเนินงานตามโครงการที่เทศบาลตั้งงบประมาณไว้ก็ไม่สามารถสนับสนุนงบประมาณดังกล่าวได้ ซึ่งสอดคล้องกับ มนูญ วงศ์นาร (2534 :67) ได้แสดงทัศนะไว้ว่า เหนือในการวินิจฉัยขององค์การประสิทธิผล คือ ความ ร่วมมือช่วยเหลือกันทำงานโดยมุ่งสู่จุดหมาย และความรู้สึกเป็นอิสระในการเสนอข้อคิดเห็นจากความรู้สึก ในการแก้ปัญหา นั้นจะเป็นการปฏิบัติที่มุ่งต่อผลอย่างแท้จริงและบรรยากาศการทำงานเป็นแบบให้ความร่วมมือ ช่วยเหลือ เกื้อกูลไปอย่างอิสระโดยเต็มใจ

ข้อเสนอแนะ

ด้านนโยบาย

- 1) เทศบาลตำบลควรมีการบูรณาการแผนการดำเนินงานด้านยุทธศาสตร์ต่างๆร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ร่วมถึงสถาบันการศึกษาในพื้นที่
- 2) เทศบาลตำบลควรวินิจฉัยวิเคราะห์ศักยภาพของท้องถิ่นร่วมกับประชาชนในพื้นที่เพื่อนำไปสู่การสร้างสินค้า แหล่งท่องเที่ยวที่เป็นจุดขายของพื้นที่
- 3) เทศบาลตำบลควรมหาแนวทางการบรรจุ/จ้างบุคลากรเพิ่มตามความเหมาะสมของงานรวมถึงพัฒนาศักยภาพให้แก่บุคลากรที่มีอยู่ของเทศบาลตำบล

ด้านปฏิบัติ

- 1) การรณรงค์และประชาสัมพันธ์เพื่อปลูกจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลตลอดจนสร้างภาคีเครือข่ายในระดับหมู่บ้านและในระดับตำบลเพื่อการอนุรักษ์
- 2) เทศบาลตำบลควรมีการประชาสัมพันธ์เชิงรุกเพื่อให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินยุทธศาสตร์ของเทศบาลตำบล

ด้านวิจัย

- 1) ควรมีการวิจัยทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพเกี่ยวกับแนวทางการนำยุทธศาสตร์ของเทศบาลตำบลไปปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรมด้วยกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน
- 2) ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับปัญหาในการดำเนินการตามแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา ของเทศบาลตำบล

เอกสารอ้างอิง

- ธงชัย สันติวงษ์, การบริหารเชิงกลยุทธ์. (2547) กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช
- นวพร แสงหนุ่ม. (2544) ประสิทธิภาพในการดำเนินงานองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัด
- เชียงใหม่.** วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- แผนพัฒนาสามปี . (2557 – 2559) เทศบาลตำบล อำเภอลี้ จังหวัดลำพูน
- พระทวีศักดิ์ ยรรยงค์ (2554) ประสิทธิภาพการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาของ
- องค์การบริหารส่วนตำบลปามะคาบ อำเภอมือง จังหวัดพิจิตร.** มหาวิทยาลัยนเรศวร
- พระราชบัญญัติเปลี่ยนแปลงฐานะของสุขาภิบาลเป็นเทศบาล พ.ศ. 2542
- ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 9 ก วันที่ 24 ก.พ.2542

.....●
มณูญ วงศ์นารี. (2534) ฝ่ายจัดการหัวหน้าและองค์การที่มีประสิทธิผล กรุงเทพมหานคร :
นภาพัฒนาการพิมพ์

ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำและประสานแผนพัฒนาท้องถิ่น พ.ศ.2548

วราพงษ์ กาญจนรักษ์ (2555) การนำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาไปปฏิบัติของเทศบาล ตำบลบ้านส้อง
อำเภอเวียงสระ จังหวัดสุราษฎร์ธานี, วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

เอนก ณ นคร,พ.ต.ท. (2538). ประสิทธิภาพการปราบปรามอาชญากรรมของตำรวจนครบาลใน

กรุงเทพมหานคร. ภาคนิพนธ์พัฒนาสังคมมหาบัณฑิต, สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

อริศรา อินยาศรี. (2553). การจัดทำบริการสาธารณะขององค์การปกครองท้องถิ่นภายใต้แผนพัฒนา
สามปีขององค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูน, วิทยานิพนธ์ รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต,
บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่